

SORUN söyleyelim

Sevgili Bilim Çocuk Okurları,

Hepimiz, çevremizde olan biteni, canlıların özelliklerini, uzayın derinliklerinde neler olduğunu, besinlerin yararlarını, makinelerin nasıl çalıştığını ve daha milyonlarca konuyu anlamak ve öğrenmek için istek duyarız. İşte, anlamak ve öğrenmek istediğiniz soruların yanıtlarını araştırarak bu köşede yayımlıyoruz. Yanıtını merak ettiğiniz tüm sorularınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz.

TÜBİTAK, Bilim Çocuk Dergisi Sorun Söyleyelim Köşesi
Atatürk Bulvarı No: 221 Kavaklıdere 06100 Ankara

Sevgili Bilim Çocuk,
Acaba UFO'lar var mı? Varsa
neden hemen gelip bize kendilerini
göstermiyorlar? Her UFO'da aynı
tip yaratıklar mı var?

Ceren Okur
Hacıbektaş Nevşehir

UFO, Tanımlanamayan Uçan Cisim anlamına gelen İngilizce "Unidentified Flying Objects" sözcüklerinin baş harflerinden oluşan kısaltmadır. Bu güne kadar pek çok UFO görüldüğü söylendi. Ancak, bunların hiçbirinin yerdışı akıllı varlıklarla ilgili olduğu kanıtlanamadı. Bilim adamları, Evrende Dünya'ya benzeyen, üzerinde yaşam olabilecek gezegenlerin bulunabileceğini kabul ediyorlar. Onlara göre, bu gezegenlerde, bizim gibi akıllı canlıların evrimleşmiş olması da büyük olasılık. Ancak, gök cisimlerinin birbirinden çok uzakta olması nedeniyle, yıldızlararası yolculuklar olası görünmüyor. UFO fotoğrafı olduğu ileri sürülen pek çok fotoğraf, ne yazık ki, büyük oranda sahtekârlik ürünü. Bunların çoğu, insanları kandırarak para kazanmayı amaçlayanların uydurduğu fotoğraflar. Geri kalanlarsa, ya Venüs gibi parlak gök cisimlerine ait ya da atmosfer olaylarına.

Sevgili Bilim Çocuk Dergisi,
Tonlarca ağırlığı olan uçaklar nasıl havada kalabiliyorlar?
Birçok uçak dergisi ve kitabı almama karşın bu soruma yanıt
bulamadım.

Ferzan Ergün
Özel İdeal İlköğretim Okulu 7-B Konya

Bir cismin düşmeden havada kalabilmesi için, en azından, onu yere doğru çeken kuvvete, yani yerçekimine karşı koyması gerekir. Bu yerçekimine zıt kuvvete, kaldırma kuvveti denir. Uçaklarda, kaldırma görevini kanatlar üstlenmiştir. Bunun için kanatların özel tasarımları vardır. Uçak havada ilerlerken, kanatların üzerlerinden akan havanın basıncı, kanadın altından akan havanın basıncından düşük olur. Bu da kanatları, dolayısıyla da uçağı yukarı doğru çeker. Böylece yerçekimine zıt yönlü bir kuvvet oluşturulmuş olur. Uçakların nasıl uçtuğu konusunda ayrıntılı bilgiyi, Bilim Çocuk'un Nisan 2000 sayısında, "Uçmanın Sırrı" adlı yazıda bulabilirsiniz.

Sevgili Bilim Çocuk Dergisi,
Ateşböceklerinin ışıkları nasıl oluşuyor? Bu sorumu
yanıtlarsanız sevinirim.

Başak Temiz
Bursa

Doğadaki tüm canlılar gibi, ateşböcekleri de kendilerine eş bulmaya çalışırlar. Ancak, onlar, eşlerini çağırmak için ışık çıkarma becerilerinden yararlanırlar. Ateşböceklerinin vücudunda ışık çıkarmalarını sağlayan ve lusiferin denilen özel bir madde vardır. Ayrıca, oksijen de gereklidir. Özel bir enzim yardımıyla lusiferin ve oksijen tepkimeye girer. Bu tepkime sırasında ışık oluşur. Sonuç olarak, ateşböceklerinin ışık çıkarması kimyasal bir olaydır.

Alp Akoğlu